

Jak ocalić domowe archiwum?

Data publikacji: 28.12.2019 19:15

W piątek (27.12.2019) w Książnicy Cieszyńskiej odbyło się ostatnie tegoroczne spotkanie z cyklu „Cymelia i osobliwości”. Tym razem prelekcja została poświęcona tematyce papieru, omówiono nie treść a formę dokumentów i wyjaśniono dlaczego domowe zbiory czasem szybko żółkną i ulegają zniszczeniu.

□

Jak podkreślano podczas spotkania, każdy dokument, który powstał między drugą połową XIX wieku, a 1995 rokiem może okazać się kwaśny, a co za tym idzie, będzie znacznie łatwiej ulegał zniszczeniom. Dokumenty kwaśne mogą rozpadać się samoczynnie i niezależnie od tego, czy są używane, czy nie. Wszystko za sprawą destrukcyjnego działania, jakim jest zakwaszenie. Oczywiście, problem nie dotyczy wszystkich przypadków zapisków, książek, planów, czy innych dokumentów wykonanych z papieru. Te najwyższej jakości są wolne od swojego rodzaju „skazy”, która jest przyczyną szybszego zniszczenia.

- Papier kwaśny to papier najgorszego gatunku, natomiast jeżeli zniszczenia nie są jeszcze zbyt duże, można próbować temu jakoś zaradzić, jeżeli nie doszło do nieodwracalnych zmian. Ratunkiem jest konserwacja masowa: odkwaszenie, przeniesienie na nowy nośnik, czyli mikrofilmowanie i digitalizacja oraz laminacja i szpaltowanie – wyjaśniała prowadząca spotkanie, jednocześnie prezentując różne etapy zniszczenia dokumentów, czy książek. Jak podkreślano, na zniszczenie narażone jest 90% zbiorów ze wspomnianego okresu, w związku z czym nawet dokumenty w różnego rodzaju archiwach mogą zostać utracone. Skala niszczenia jest tak duża, że nawet najbogatsze kraje nie są w stanie ocalić wszystkich swoich zbiorów.

Jak jednak prowadzić sobie z problemami w swoim domowym archiwum, kiedy nie dysponujemy profesjonalnym sprzętem ani dużymi środkami? Metod jest kilka. Od tych już wcześniej wspomnianych, polegających na laminowaniu dokumentów, przez próbę przeniesienia ich treści na inny nośnik (np. skanowanie i zachowanie w wersji cyfrowej), aż po korzystanie ze specjalnych preparatów, które przedłużają żywotność papieru.